

TROIL, UNO VON

Tal, då konter-amiralen ... Måns von
Rosenstein jordfästes, i Upsala
domkyrka, den 12 november 1801.
Hållit af Uno von Troil. Stockholm,
tryckt hos direktören Johan A.
Carlbohm, 1801.

1801

EOD - Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 12 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400- till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
 - Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
 - *Sök:** Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
 - *Klipp & klistra:** Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).
- *Ej tillgängligt i varje e-bok.

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkor för användning: <https://books2ebooks.eu/csp/sv/nls/sv/agb.html>

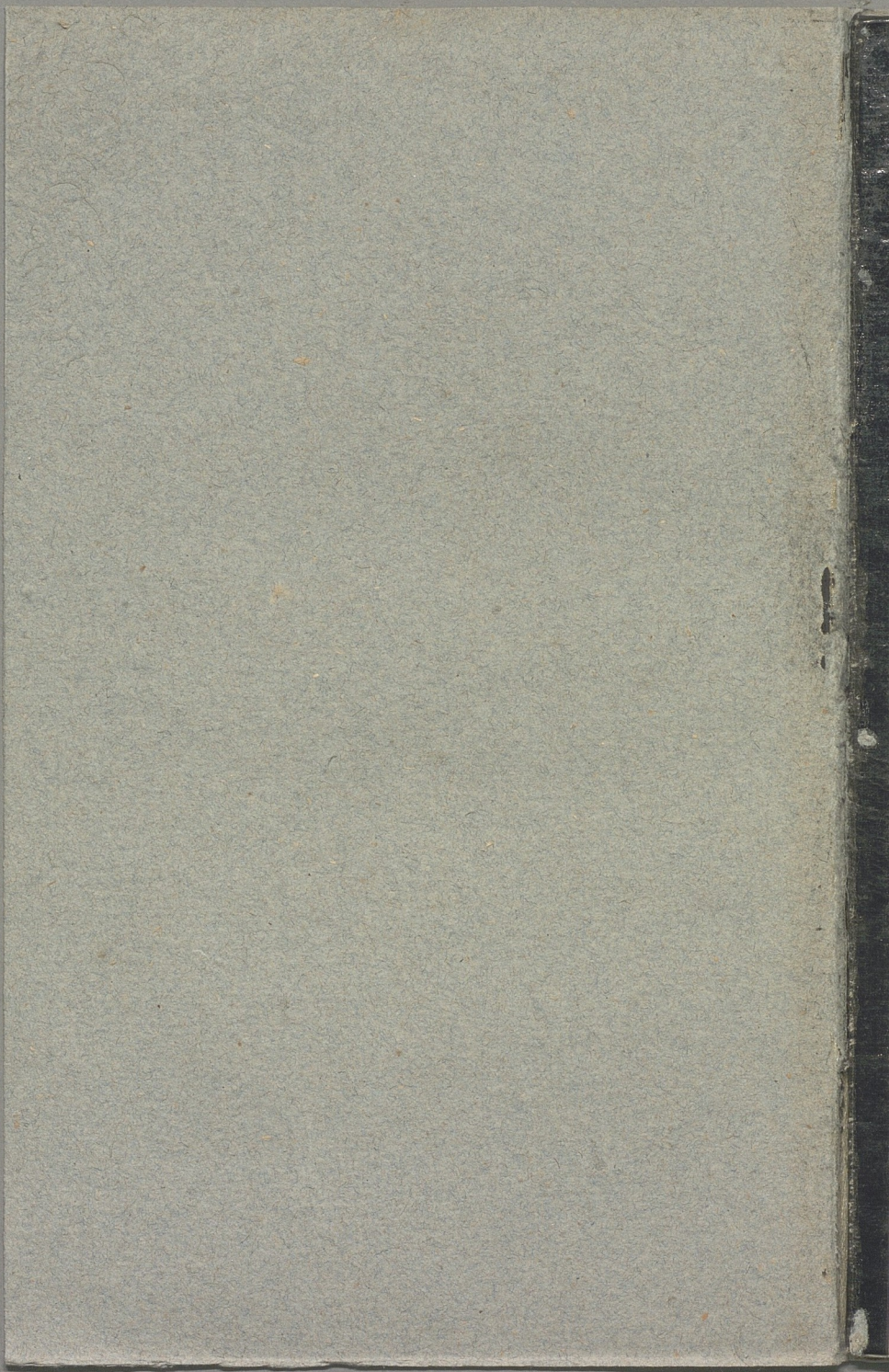
Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 40 bibliotek från 12 europeiska länder denna service. Sök böcker tillgängliga för den här tjänsten: <https://search.books2ebooks.eu>
Mer information finns tillgängliga via <https://books2ebooks.eu> boken.

ROSEN VON ROSENSTEIN MANS

ExA

[ROSEN VON ROSENSTEIN, M.]

Ex. A

T A L,

D Å

KONTER - AMIRALEN,

KOMMENDÖREN AF KONGL. SVÄRDS-ORDEN,
RIDDAREN AF KONGL. SVÄRDS ORDENS STORA
KORS OCH FRANSKA ORDEN POUR LE
MERITE MILITAIRE,

V Ä L B O R N E

H E R R M Ä N S V O N R O S E N S T E I N

J O R D F Ä S T E S,

I

U P S A L A D O M K Y R K A,

Den 12 November

1 8 0 1.

H Ä L L I T

A F

U N O V O N T R O I L.

STOCKHOLM,

Tryckt hos Direktören JOHAN A. CARLBOHM, 1801.

Biogr.

S. 5.

(B. 2)

1700-1829

TAL

DI

KONTER-AMIRALLEN

Königliche Admiralität
Königliche Admiralität
Königliche Admiralität
Königliche Admiralität
Königliche Admiralität

ALBONNE

HERR MANS VON ROSENSTERN

JORDSTEDT

1

USSALA-BORZYCKA

Das 2. Heft

1801

Heft 2

2

UND VON TROLL

STOCKHOLM

Verlegt bei Friedrich Johansson & Co. in Stockholm, 1801

M. H.

En öm förlust har i dag samlat oss i detta Herrans Tempel. Vi se här det förgångliga af en för oss och Fäderneslandet förlorad Man, som med ett upplyst förstånd, vidsträckt kunskaper, grundelig erfarenhet, bepröfvadt mod, oafbrutet nit och den driftigaste verksamhet, förtjent och vunnit allmän högaktning; som i det enskilda lefvernet, genom ädla tanksätt, sanna dygder och de mest intagande omgångsgåfvor, förvärfvat sig allmän tillgifvenhet och kärlek; Konungens f. d. *Troman, Konter-Amiralen, Kommendören af Kongl. Svärds-Ordens Stora Kors, och af Franska Orden, Pour le Merite Militaire, Välborne Herr MÅNS von ROSENSTEIN.*

Att värdigt tolka Hans förtjenst, och hvad det allmänna genom Hans tidiga bortgång förlorat, är så mycket svårare, som Han, jemte sina öfriga berömyrda egenskaper, egde den sällsynta blygsamhet, alltid tecken till en verklig förtjenst, att dölja det man känner sin egen. Hvad som kan anfö-

ras af de händelser, som gjort Hans lefnad lysande och aktningstvård, är mindre fullständigt; och saknaden af en omständeligare underrättelse derom, är den enda förebråelse, vänskapen gör Honom vid Hans graf.

Herr Konter-Amiralen föddes i Upsala, den 9 Mars 1755. Hans Fader var Professorn i Praktiska Läkare-Vetenskapen, Kongl. Lif-Medikus, Doktor *Samuel Aurivillius*; Modren, Fru *Anna Margaretha Rosen von Rosenstein*.

Redan i barndomen utmärkte sig vår aflidne Vän, genom en qvick fattningsgåfva, genom håg för de yrken, som höfdes Hans ålder, och genom egenskaper, hvilka gjorde Honom, redan som barn, intagande; en naturens, icke konstens gåfva, hvilken, med flera goda egenskaper, liksom i arf, tillfallit honom af Hans fader, en äfven så angenäm, som aktningstvård Man.

Han njöt en sorgfällig uppfostran, dels i Föräldrarnas, dels i Morfadrens, den vidtfräjdade Arkiatern och Riddaren *Nils von Rosensteins* hus; och under en resa till Stockholm,

fick Han tillfälle, att blifva känd af Fältmarskalken m. m. Herr Grefve *Ebrensvård*, som fann, att denne Yngling lofvade mycket för framtiden, och öfvertalade derföre Morfadren, att 1770 skicka Honom till Sveaborg. (a)

På detta ställe, der nyssnämnde Grefve och Fältmarskalk gjort sitt namn odödligt, genom en Fästningsbyggnad, som i alla tider blifver ett talande vedermåle af hans snille, kunskaper, redlighet, drift och medborgerliga nit; låg nu den äfven af honom inrättade Arméns Flotta; och sedan den unge Aurivilius blifvit, den 14 Febr. samma år, befordrad till Sergeant vid denna Flotta, gjorde Han följande sommar, i sådan egenskap, en sjö-expedition, på Fregatten *Enigheten*, under då varande Kapitenen Ulrik Ehrenbills befäl; samt om hösten, några mindre öfnings-resor i Finska viken.

Efter återkomsten till Sveaborg anställdes med Honom det vanliga Under-Officers förhöret, hvarvid Han ådagalade så vackra in-
(a) Han hade redan 1765 den 1 Jan. fått Fullmakt som Furir vid Uplands Kongl. Infanteri-Regemente.

sigter och utvidgade kunskaper, att Herr Grefven och Fältmarskalken, sjelf närvarande, förklarade deröfver sitt besynnerliga nöje; och gaf honom (b) en Styckjunkare Fullmakt. Följande året 1771 förde Han sedan befålet på Barkassen *Klynder*, vid den i Finska Skårgården, mot pestsmittan dragna kordon; och blef samma år (c) i nåder utnämnd till Fendrik vid Arméns Flotta. (d)

Dessa befordringar, vanliga i krigstjensten, der subaltern-syslor merendels gifvas efter tour, bevisa sällan mer, än större eller mindre mängd af tjenstår; men vår unge *Sjöman* utmärkte sig, under denna tid, mer genom håg och omtanka, att vinna skicklighet, än att flyttas högre upp i Regements rullan. Han ansåg Kofferdifarten, som en nyttig skola för Sjö Officerare; och fri ifrån den skadliga fördom, att denna öfning icke hedrar eller gagnar, geck Han 1772 med ett Handelsfartyg till Medelhafvet.

(b) Den 18 Decemer.

(c) Den 27 Oktober.

(d) Han blef sedan 1774 befordrad till Löjtnant, och 1777 till Kapiten.

Efter återkomsten derifrån 1773, kommanderades Han, på en öfnings-expedition, med *Turuma Lodbrok*, under då varande Öfversten Trolles befäl; och sedan Han 1774 (e) blifvit befördrad till Löjtnant, förde Han sjelf Jagten *Snapp opp*, med transporter af Kronan tillhöriga laddningar, till Stockholm, Carlskrona och Sveaborg. Året derefter, vid Konungens första resa till Finland, öfverförde Han, på Jagten *Svalan*, Riks-Rådet m. m. Grefve *Lieven*; och då denne Herre tidigare ån Konungen sjelf framkommit, ansåg Hans Majeståt den unga Auriivillii härvid visade skicklighet och det fördelaktiga vitsord, Honom lemnades, så af Hans Exellens, som öfriga Förmån, med det nådiga välbehag, att Han, enligt sitt, till då redan afledne Arkiatern och Riddaren *Rosenstein*, tu år förut gifna löfte, tillåt Honom, med sina Syskon, upptagas under Morbrodrens, då varande Hofjunkaren, nu Landshöfdingen och Riddaren m. m. *Nils von Rosensteins* Namn och Nummer på Svenska Riddarhuset. (f)

(e) Den 2 Maj.

(f) Konungens bref daterades 1773; då löftet var i Maj månad gifvet.

Sedan Rosenstein ifrån Finska resan återkommit till Stockholm, blef Han kommanderad på *Turuma Ivar Benlës*, under Baron Fleetwoods befäl; skickades om hösten samma år, af Generalen en chef i Finland, Friherre *Stackelberg*, uti hemliga ärenden, till Petersburg; och gjorde, mellan ofvannämnda förrättningar, Garnizons-tjenst på Sveaborg, ifrån 1770 till 1776 under Fältmarskalken Grefve *Ebrensvårds* och Generalen, Grefve *Jan Sparres* öfverbefäl.

Vid denna tid utbrast ett krig, märkligt i häfderna, af den klokhet, mod och ståndaktighet, hvarmed de *Förenade Staterne* i Amerika försvarade sina påstådda rättigheter; samt sluteligen vunno och befäste sin sjelfständighet. Flere Svenske Officerare gingo då i tjenst hos de krigande Makterna, för att vinna erfarenhet i krigskonsten, och skicklighet, att om det en gång fordrades, på krigets bana, kunna gagna sitt Fädernesland, och göra sig värdiga de lagrar, som så ofta prydt Svenska krigsmän.

Ibland dessa var ock Rosenstein, som,

med resepenningar understödd af sin KONUNG, nu gick till England, der Han strax blef antagen i tjenst på Fregatten *Æolus*, (*g*) hvilken förde en konvoj till Vestindiska öarna, och sedan stötte till Amiral *Parkers* eskader vid Jamaika. Härifrån deltog Han 1777 uti åtskilliga konvojeringar och kryssningar mot Amerikanska kapare; samt följde 1778 på Fregatten *Pourpoise* (*h*) en konvoj tillbaka till England. Der blef han kommenderad på Linieskeppet *Vigilant* (*i*) och bevistade den 27 Juli vid Ouessant, det namnkunniga sjöslaget, mellan 30 Engelska Linieskepp, under Amiral *Keppels*, och 32 Franska, under Grefve *d'Orvilliers* anförande.

Han hade nu på Engelska Flottan blifvit befordrad till Midshipman; den högsta grad utlänningar vanligen kunna erhålla i Engelska sjötjensten; och som Konung GUSTAF, i anledning af sina Stats-förbindelser med Frankrike, imedlertid hemkallat alla i Engelsk tjenst varande Svenska Officerare, återkom Han sam-

(*g*) Kapiten Atkins Befälhafvare.

(*h*) Befälhafvare Kapiten Haynes.

(*i*) Kapiten Kingsmill Befälhafvare.

ma år, om hösten till Fäderneslandet, med de mest hedrande intyg om sitt förhållande.

Sedan Rosenstein tillbragt vintern i Sverige, skyndade Han om våren 1779 till Frankrike, för att der antaga tjänst; och redan i Maj månad, var han kommenderad på Rangskeppet *Solitaire*, af 64 kanoner, (*k*) hörande till den franska flotta af 30 Linieskepp, under Grefve d'Orvillier, som förenad med 36 Spanska, nära 4 månader, kryssade i franska bukten och engelska kanalen, och jagade Engelska kanal-flottan af 44 Linieskepp, under Amiral *Hardy*, in i sina egna hamnar. Mot hösten flyttades Han på Rangskeppet *Glorieux*, (*l*) af 74 kanoner, och efter någon tid derifrån till Skeppet *Intrepide* (*m*) af lika bestyckning; på hvilket Han i Januari månad 1780 afgick till Vestindien, med den eskader, som fördes af Grefve *Guichen*, och förenad med den redan dervarande franska sjömak, utgjorde en Flotta af 23 Linieskepp.

(*k*) Fördt af Kapiten Montecler.

(*l*) Befälhafvare Kapiten Beausset.

(*m*) Befälhafvare Kapiten du Plessis Parscau.

På denna Flotta bevistade Kapiten Rosenstein tre särskilda Sjöslag, nemligen, den 17 April, 15 och 19 Maj, med Engelska Flottan af 22 Rangskepp, under Amiral *Rodneys* befäl; och var Skeppet *Intrepide* Ledare i tvänne af dessa slagtningar.

Franska flottan återvände derpå till Martinique; och i Augusti beordrades Amiral *Montreuil*, med 5 skepp, hvaribland *Intrepide* äfven var, till St. Domingo, att betäcka kusterna. I December afseglade denna eskader till Havana; och, sedan han der förenat sig med 9 Spanska Linieskepp, under Amiral *Solano*, afgick han derifrån till Pensacola i Florida. Denna fästning belägrades 1781 af General *Galvez*; och efter dess öfvergång, återkom Rosenstein med Franska skeppen till Cap français, på St. Domingo. Här kom kort derefter, af en olyckshändelse, elden lös på skeppet *Intrepide*, som, efter tre timmars fruktloft arbete, sprang i luften; och Rosenstein, med möda räddad undan lågorna, flyttades derpå till skeppet *St. Esprit* af 84 kanoner. (n).

(n) Fördt af Marquis de Chabert.

Ifrån St. Domingo afseglade Kapiten *Rosenstein*, genom Bahamiska kanalen, med franska flottan, af 24 Linieskepp, under Amiralen Grefve *Grasses* kommando, till Chesapeaks viken i Virginien, hvarest troppar sattes i land, att förenas med General *Washintons* Armé, som nu företog belägringen af New-york. Här föreföll, den 5 September, det vigtiga sjöslaget med engelska flottan af 19 rangskepp, under Amiral *Graves*; hvarigenom denne hindrades, att skicka undsättning till den belägrade engelska Generalen *Cornwallis*, som derföre nödgades sluteligen kapitulera. Imedlertid förstärktes franska flottan med 9 linieskepp, under Grefve *Barras* befäl; och afseglade i November tillbaka till Martinique.

Härifrån företogs i Januari 1782 med 29 Linieskepp en expedition mot ön St. Christoffle, der 6000 man landsattes, att belägra Brimstonehill, under Generalen, Marquis de *Bouillies* befäl. Under belägringen ankom engelska flottan af 22 linieskepp; förd af Amiralen *Hood*, då den franska gick henne genast till mötes; och ett håftigt Sjöslag föreföll den 25 Januari; hvarvid den engelska under

sjelfva kanonaden, intog den franskas förra ankarplats. Följande dagen, den 26, gjordes tvenne fruktlösa anfall på den engelska nu för-töjda flottan, hvilken likväl derigenom hindrades att skicka de belägrade undsättning; så att fästningen nödgades på elfte dygnet kapitulera; hvarefter franska flottan återvände till Martinique.

Här flyttades Rosenstein på Amiralskeppet *Ville de Paris* af 110 kanoner, som fördes af Grefve Grasse, hvilken med en flotta, af 34 Linieskepp, lyfte ankar den 8 Aprill, och följande dagen, vid ön Dominique hade, utan afgjord fördel, ett blodigt sjöslag med engelska flottan af 36 rangskepp, under Amiral Rodneys anförande. Den 12 föreföll åter mellan dessa flottor en ny träffning under Guadeloupe, som slöts på det sätt, att Amiralskeppet, efter 12 timmars beständig eld, måste gifva sig, sedan fem andra franska linieskepp redan haft samma öde.

Med Amiral Grasse fördes nu Rosenstein fången till Jamaica, der Han träffade sin fordnas befälhafvare, *Sir Peter Parker*, som deri-

från öfverförde honom, jämte Franska Amiralen, till England, på skeppet Sandvich af 90 kanoner. Efter derpå skedd utvexling återkom Rosenstein till Brest, der Han, om hösten, besörjde utredningen af Fregatten *Surveillante*, af 36 kanoner; (o) men som kriget nu nalkades sitt slut, och freden tecknades i Januari månad 1768, så upphörde dermed hans tjenstgöring på franska flottan.

Konung GUSTAF III. för hvilken det var en fagnad, att se Svenska Män, äfven i främmande Länder förtjena och njuta heder och belöning, och således bidraga till Fäderneslandets åra; hade med nöje och välbehag mottagit underrättelserna om Rosensteins tappra och berömliga förhållande, och den aktning, Han så på engelska som franska flottan förvärfvat. Han hade derföre, redan 1781 den 28 Aprill, utnämnt Rosenstein till Riddare af sin Svärds-Orden; och nu feck Konungens, i Paris varande Ambassadör m. m. Grefve *Creutz* befallning, att pryda honom med Ordens tecknet. Amiral *Grasse*, som lärt känna

(o) Förd af Kapiten de la Laune.

Rosensteins mod i faran, köld och redighet i de hetaste drabbningar; och som för Honom fattat utmärkt aktning och vänskap, hade redan förrut till Franska Hofvet afgifvit en så hedrande berättelse om hans berömliga förhållande, att Han den 9 Maj 1781 hedrades med Kongl. Franska Orden *Pour le Merite Militaire*.

Vid sin återkomst till Fäderneslandet blef Rosenstein med utmärkt nåd mottagen af Konung GUSTAF, som 1783 utnämnde Honom först till Major i Armén, (p) och kort derefter till Sekund Major vid stockholmska eskadern af Arméns Flotta. (q) Major Rosenstein feck följande året befälet på Fregatten *Sprengporten*, den Han ifrån Sveaborg förde till Stockholm, och derifrån till Götheborg; hvarest Konungen förordnade honom till Befälhafvare på Fregatten *Gripen*, och att, under en resa till Medelhafvet, tillika förrätta en *Diplomatisk Beskickning* till Kejsaren i Marocko. Mot detta Konungens utmärkta förtroende

(p) Den 4 Juni.

(q) Den September.

svarade ock fullkomligen den utmärkta kloshet och skicklighet, hvarmed Rosenstein på ett så grannlaga ställe, lyckligt utförde det honom anförtrodda viktiga värf; och vid återkomsten derifrån 1785 utnämndes Han af Konungen till Öfverste-Löjtnant. (r)

Sedan Öfverste Löjtnanten Rosenstein 1787 på Kongl. Jagten *Esplendian*, öfverfört H. K. H. *Kronprinsen*, vår nu regerande Konung till Finland; blef Han kommenderad på en *profseglings* expedition ifrån Carlskrona, med Skeppet *Sophia Magdalena* af 74 kanoner, under då varande Öfverste-Löjtnanten *Hising-sköld*s befäl.

Nu nalkades tiden, då Herr Öfverste-Löjtnanten skulle få tillfälle, att på Svensk köl, mot Rikets fiender, visa sitt mod och krigserfarenhet, ådagalägga sitt redliga nit för ett älskadt Fädernesland, och inlägga en åra, som i häfderna skall utmärka Honom ibland *Svenska Sjöbjeltar*.

(r) Den 5 September.

Vid utbrottet af det krig, som 1778 börjades med Ryssland, uppdrogs honom först, att i *Utrednings-Kommissionen*, besörja den allmänna utrustningen: då Armén sedan afseglade ifrån Stockholm, förde Han befålet öfver Galer-Eskaderns Tredje Division; och vid ankomsten till Helsingfors, sändes Han, med några Fartyg, att anföras Skårgårds-Flottans avantgardi, med hvilket en mindre Rysk eskader bortjagades ifrån Fredrikshamn. Efter Arméns debarkering derstädes, råddade Han, vid Villnäs, en tropp af 300 man, under Öfverste-Löjtnant *Born*, som medels kanonsluparnas biträde ej allenast befriades ifrån fångenskap, utan feck ock tillfälle, att återtaga sina förlorade kanoner. Efter Arméns återtåg, och sednare debarkering i Borgo, förde Han Galer-eskadern tillbaka till Helsingfors, och hade under vinterläget befålet deröfver.

Vid vårens annalkande 1789 beordrades Han åter, att anföras Skårgårds-Flottans avantgardi; och afseglade dermed, i Maj, på *Hemmema Oden*, till Svensksund, hvarest, utom rekognosceringar, intet märkligt företogs, innan föreningen skett med hufvudstyrkan, som an-

fördes af Öfver-Amiralen Grefve *Ebrensvärd*. Han hade imedlertid sjuknat, och blifvit förd till Fält-Lasarettet; men mera öm om hedern, än helsan och lifvet, skyndade Han, ehuru ej fullkomligen återställd, till Flottan, som lig-gande för ankar, blef den 24 Augusti anfallen af ryska Amiralen, Prins *Nassau*, med en tre-dubbel styrka.

Rosenstein, som under denna hårda träff-ning förde befälet på *Oden*, och var främst i elden, nödgades väl, efter 10 timmars ka-nonad, stryka flagg och gifva sig fången, se-dan blott en enda kanon var i brukbart stånd, ammunitionen nästan alldeles förskjuten, och Han derefter försökt med Nickhakar värja sig; samt sluteligen, i mer än en timmas tid, *ensam* försvarat passet; men Han hade den tillfredsställelsen, att, medelst sitt käckta mot-stånd, lemna den öfriga Flottan tid till reträtt; och medelst eget uppoftfrande, under en så län-ge uthårdad grufvig eld, hafva räddat största delen deraf; så att en tredubbelt starkare fi-ende ej kunde bemäktiga sig af mer än fem af de större fartygen, och en Galer.

Under denna blodiga träffning hade Öfverste-Löjtnanten Rosenstein ådragit sig fiendens uppmärksamhet, och förtjänat dess högaktning; och som man i vår tid värderar hjeltomod och klokhet, äfven hos sin fiende, blef hans värja honom strax återlemnad.

Få krigsfångar hafva blifvit af Segervinnaren så ansedde, som Öfverste-Löjtnanten Rosenstein i Petersburg. Han kom sjuk dit; och om hans helsa det tillåtit, hade Han dock, såsom fången, ej kunnat visa sig vid Hofvet; Men så snart Kejsarinnan Catharina II. som var högtäckt, stor och ädelmodig, blifvit underrättad om hans tillstånd, skickade Hon sin första Lif-Läkare att vårda honom; och sedan Han tillfrisknat, blef Han i alla stora sällskap sökt; och flera af de förnämsta Husen begärde, att Han ville dageligen nyttja deras bord, och fågna dem med sitt omgänge.

Så snart freden var sluten, skyndade Rosenstein till Verälå, der Konungen strax dubbede honom till Riddare af Syärds-Ordens *Stora Korss*, samt utnämnde Honom till Öfverste i Armén; och då gäfvor efter fredsslut-

tet ifrån ryska sidan utdelades, hedrades Han å nyo med vedermålen af Kejsarinnans hågkomst.

Ett nytt prof af Konungens nådiga förtroende lemnades Honom följande året (1791) då Han med Fregatten Bellona sändes i en ny beskickning till Marockanska Hofvet; der Han ock, lika värdigt som förra gången, till Konungens fullkomliga nöje, uttråttade, hvad Honom blifvit anbefaldt. (s)

I anseende till Vice Amiralens, m. m. Herr Baron Lagerbjelkes mångfalldiga andra allmänna förrättningar, förordnades Öfverste Rosenstein 1794 att förestå Chefs embetet vid Stockholmska Eskadern, och erhöll då Öfverste Löjtnants lön. 1797 utnämndes Han af KONUNGEN till *Konter-Amiral*, och 1797 till *Kommendör* af Kongl. Svärds-Orden.

(r) Sedan Öfverste Rosenstein ifrån Marocko kommit tillbaka till Tanger, och der väntade på Bellonas återkomst ifrån Italien, blef sistnämnda Stad i 8 timmar bombarderad af en Spansk Flotta. Öfversten delade derunder invånarnas fara, och hade tillfälle, at betrakta deras förhållande i en så bekymmersam belägenhet.

Nu delade Herr Konter-Amiralen tiden emellan sina embetsgöromål och sina vänner. De förra skötte Han med lätthet, rättvisa, redighet och nit, högaktad af Förmån, ålskad af underhafvande. De lediga stunderna skänkte Han sina vänner, sökt och efterlängtd af dem alla.

J veten M. H. att *Föreningen* om en *våpnad neutralitet*, för att mot engelskt våld skydda handeln och segelfarten, blef i sistledna December månad sluten mellan Nordiska Makterna omkring Östersjön. Till följe deraf befallde Konungen, att utom andra krigsrustningar, en del af Skårgårds-Flottan skulle afsegla till Rikets vestra kuster; och befålet öfver den i Stockholm liggande Eskadern anförtroddes åt Konter-Amiralen Rosenstein. Han besörjde utredningen med vanlig drift; och var under kallaste årstiden otröttelig, för att snart få allt i ordning. Härigenom ädrog Han sig en förkylningsfeber, som lade Honom till sångs; men ifrån sjuksängen utfärdades icke dess mindre alla nödiga order; och allt verkställdes, både fort och väl, af Office-rare, som, lika med sin ålskade Förman brun-

no af nit för Konungens och Fosterlandets
tjenst.

Allt var nu färdigt, och manskapet skul-
le inskeppas, men Konter-Amiralens sjukdom
fortfor; och Han, som ville våga allt, för att
svara emot Konungens nådiga förtroende, gaf
sig icke nog tålmod, att med stillhet och
lugn afbida sjukdomens lopp. Denne förvär-
rades derföre mer och mer; och Han nödgades
med oro, som ännu mer minskade hans kraf-
ter och ökade plågorna, se eskadern afsegla,
utan att sjelf kunna vara honom följaktig.
Han gjorde sig dock hopp, att landvägen
komma till Vestervik, och der möta Flottan;
men svagheten tilltog, och fiendtligheterna
blefvo äfven snarare inställda, än man för-
modade.

J hopp, att landluften skulle bidraga till
helsans förbättring, reste Herr Konter-Amira-
len, mot hösten, till sin älskade Svåger och
Syster, Ryttmästaren *Herrman Tersmeden* och
Fru *Anna Margareta von Rosenstein*, på Hessle
Såtesgård; och derifrån, för att njuta Läka-
res närmare vård, till Upsala, till sin slägtin-

ge, Fru *Inga Elisabeth von Körning*, (†) som ifrån ungdomen med moderlig kärlek honom omfattat; men här var målet för hans lefnad bestämdt; och han afled, med christelig frimodighet, efter 14 dagars vistande i hennes hus, den 4 sistlidne November, fyratiosex år och nära åtta månader gammal.

Man beundrar Hjelten, högaktar den upplysta, och ålskar den dygdiga, åfven utan att personligen känna dem. Vid deras graf höjer sig tankan till människans värde och beståmmelse; och man går derifrån, om icke alltid förbättrad, dock med rörda och upphöjda känslor. Mätte mig då tillåtas, att ännu några ögonblick fästa Eder uppmärksamhet vid denne Grift! Vänskapen känner en tillfredsställelse, sorgen en lättnad, vid åtankan af en bortgången Våns värde och dygder.

Konter-Amiralen *Rosenstein* var icke en af dessa kämpar, som, med känslolöst hjerta för sina likar, utan rörelse, se all krigets fasa; icke en af de krigare, dem ett lika blinde

(†) Enka efter Professoren P. N. Christiernin.

och oförståndigt som lågt smicker, oftast hedrat med namn af *Hjelte*, men som med skål afskys och föraktas. Han har tvertom förtjenat och hedrat detta årefulla namn. Ömande för menskligheten, var Han oförskräckt i faran, utmärkt kall och redig i de hetaste drabbningar, mild som segrare, oförsagd som öfvervunnen. Han har, utom flera smårre träffningar, bevistat nio stora *Sjöslag*, alltid främst der faran varit störst; och med den sällsporda lycka, att alldrig sårad, hafva kunnat, under starkaste elden muntra sina underhafvande, och vid drabbningens slut, om ej på annat sätt, dock genom ett ömt medlidande lindra de sårades smärta.

Ifrån ungdoms-åldern hade Herr Konter-Amiralen gifvit sig mycken möda, att i grund känna krigsvettenskapen; och denna känedom vidgade Han genom en långlig egen erfarenhet. Kunskap ansåg Han för en Office-rare icke allenast hedrande, utan ock högst nödvändig; och den vettgerige ynglingen var säker, att hos Honom erhålla upplysning, råd och handledning; åfven fritt nyttjande af hans valda bokförråd.

I tjensten var Han allvarsam, och öfversåg aldrig ett fel, men rättade det, efter omständigheterna, med mer eller mindre strånghet, alltid med rättvisa. Utom tjensten bemötte Han sina underhafvande med förtrolighet och vänskap; soldaten med godhet och nedlåtenhet; dock alltid så, att hvarken Han eller de glömde, att Han var deras befälhafvare. Sin egen rätt eftergaf Han ofta, att med dess mer eftertryck kunna yrka deras; och det vedermäle, så högre som lägre vid Arméns flotta, nu lemnat af kärlek och tillgifvenhet (t) för sin bortgångna Chef, vittnar bäst, att Han varit af dem i lifstiden högaktad och älskad.

Består en sann upplysning deruti, att, med rediga begrepp, utan fördom, fatta alla förekommande saker; och icke, att grubbla öfver spitsfundigheter, som ofta mer förvilla än upp-

C

- *) Så snart tidning om sal. Konter-Amiralens död kom till Stockholm, förklarade Herrar Officerare af Arméns flotta, att de ville komma till Upsala och bära Hans lik till grafven; hvilket ock skedde. Äfven kommo Underofficerare, för att vid grafven hålla vakt.

lysa; så förtjenar visserligen Herr Konter-Amiralen *Rosenstein* namn af en upplyst man. Han var i flera vettenskaper väl bevandrad och älskade läsning. Hans vackra boksamling vittnar om Hans smak för lärda yrken. Få hafva ågt en finare verlds- och mennisko-kännedom än Han. Hvar sak gaf Han sitt rätta värde; och lät sig aldrig förblindas af ytan. Höghet utan förtjenst vann icke Hans aktning; men der denna sednare fanns, ågde hon hos Honom sitt förtjenta värde; icke mindre för det hon tycktes okänd eller glömd.

Frålsarens Sedelära: *Hvad 7 viljen människorna skola göra Eder, det gören ock dem*, var Herr Konter-Amiralen en helig föreskrift, hvilken Han samvetsgrantt följde. Rättvisa, redlighet, oegennyttia, ömhet, tjenstaktighet och tacksamhet, voro hufvuddragen i Hans sedliga skildring. Emot sin på goda grunder bygda öfvertygelse gick Han aldrig; och Hans ord voro en säker borgen för hvad Han tänkte. Egennyttia, ansåg Han för en fläck, nog mörk, att fördunkla äfven de mest lysande egenskaper. Andras vidriga öden gingo honom ömt till hjertat; och ofta satte han sig sjelf

i förlägenhet, för att afhjelpa deras. En gjord tjenst kunde Han aldrig glömma, och aldrig nog erkänna en ertedd vålgerning. Blygsam i omdöme om sig sjelf, var han alltid billig i det om andra. Hvilken kunde vara mer öm om andras heder, mer hatare af falska tungor och lömska anslag? Hvilken mera förekommande i inbördes aktning, mera trofast, som vän? Som människa var Han icke utan svagheter och fel; men de sårade allrig hedren, åran eller vänskapen.

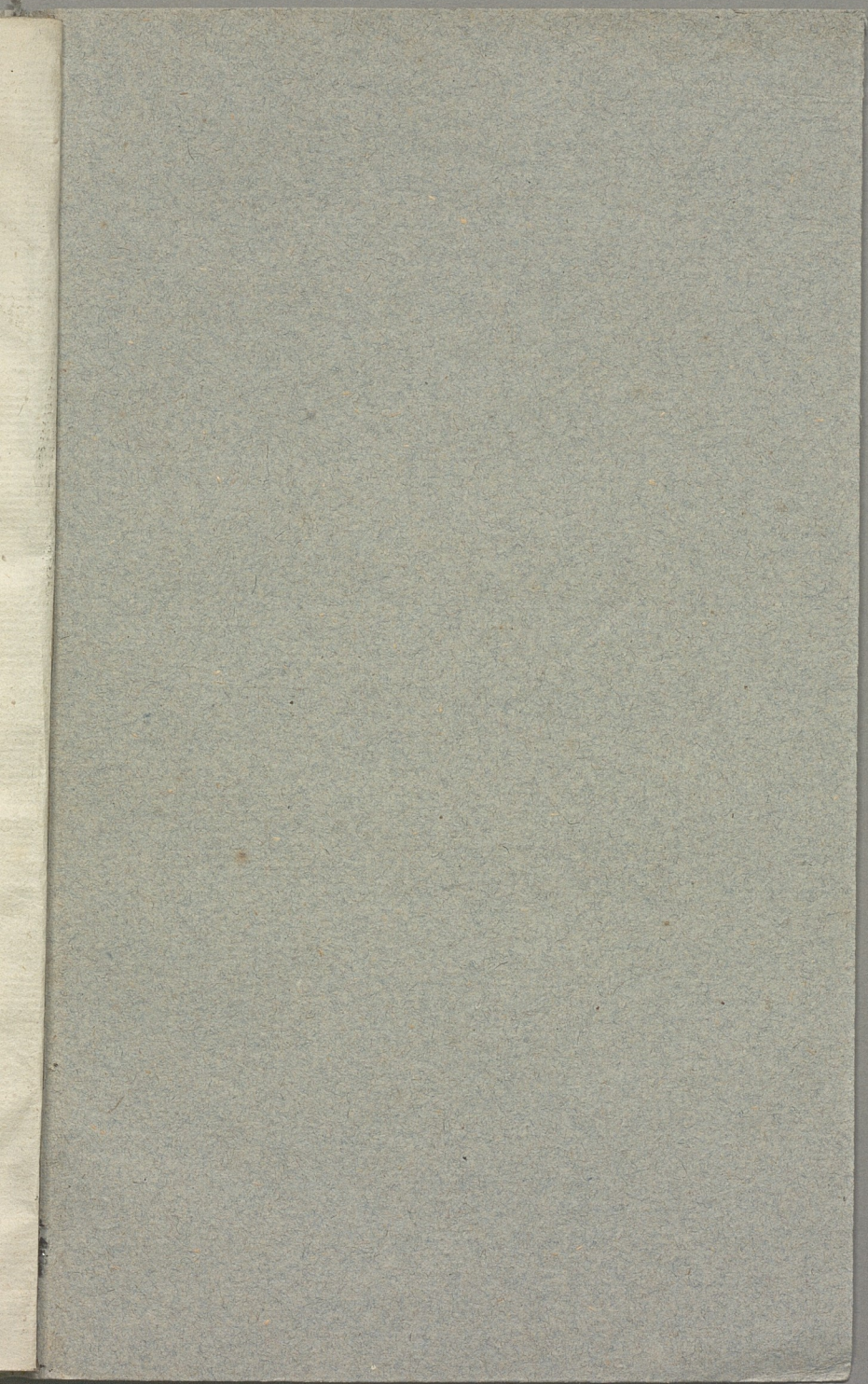
Sådan var den MAN, som från oss bortgått. KONUNGEN har i Honom förlorat en trogen Undersåte; Fäderneslandet en Stridsman af utmärkt skicklighet; en redlig, klok och nitisk Åmbetsman.

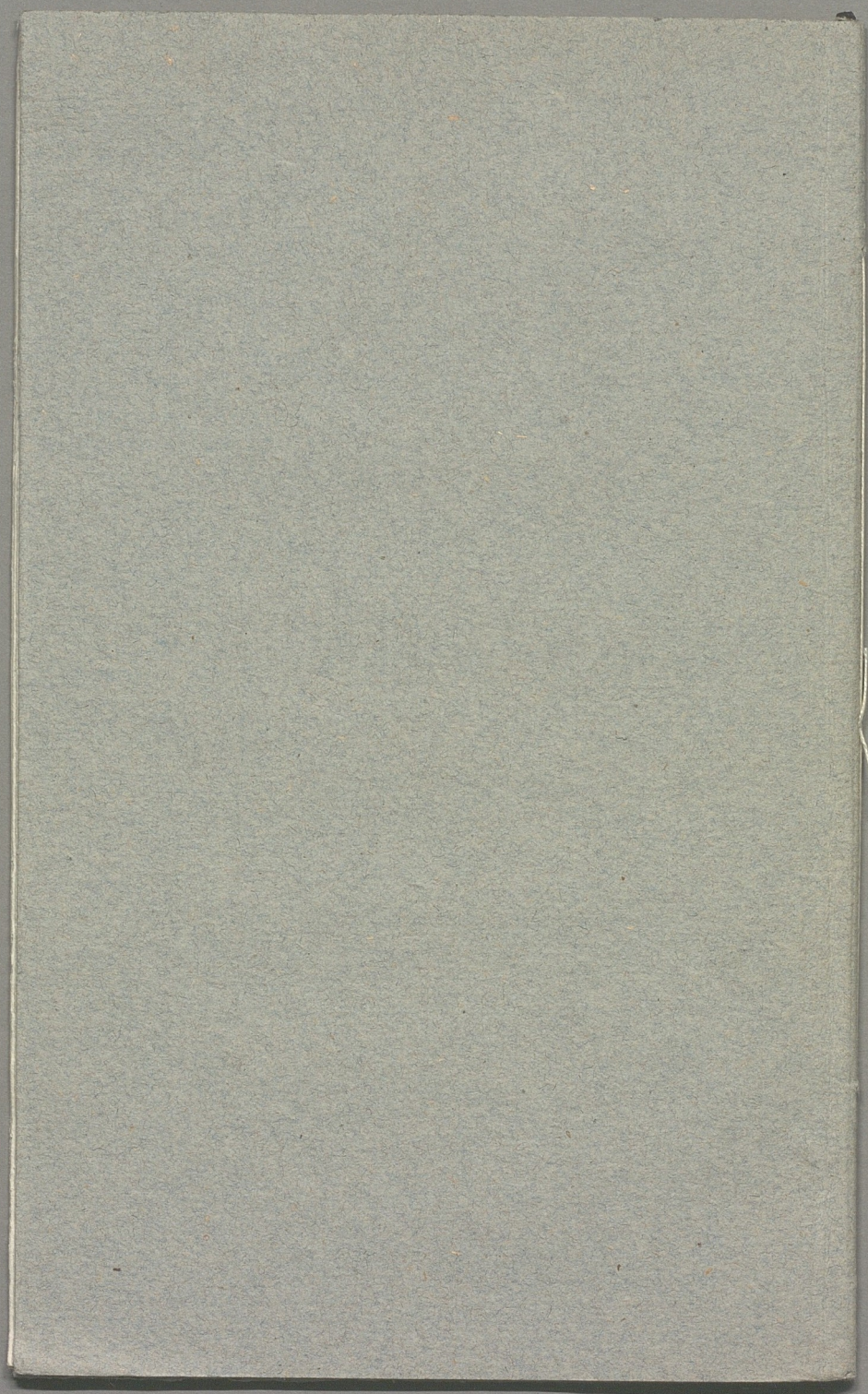
KONUNGEN har känt denna förlust, och ömmat dervid. Fäderneslandet är åt hans namn skyldigt erkänsla och högaktning.

Hans vänner, och det äro alla de, som känt Honom, beklaga med upprörda hjertan hans frånfälle. Krigaren, filosofen och mennisko-vännern hafva offrat tårar åt hans minne.

Han har nu framträdt inför den Guden,
som ransakar hjertan; och njuter en oför-
gänglig sällhet. Hos oss, som ålskat och hög-
aktat Honom, under Hans lefnad, blifva Hans
NAMN och DYGDER i en ständig kär åmin-
nelse.

Rättelser:
Sidan 14 raden 8. står 1768 läs 1783
— 17. — 1. — 1778 — 1788

www.books2ebooks.eu